

Malbork, dnia **2023-03-31**

**PAŃSTWOWY POWIATOWY
INSPEKTOR SANITARNY
w Malborku**

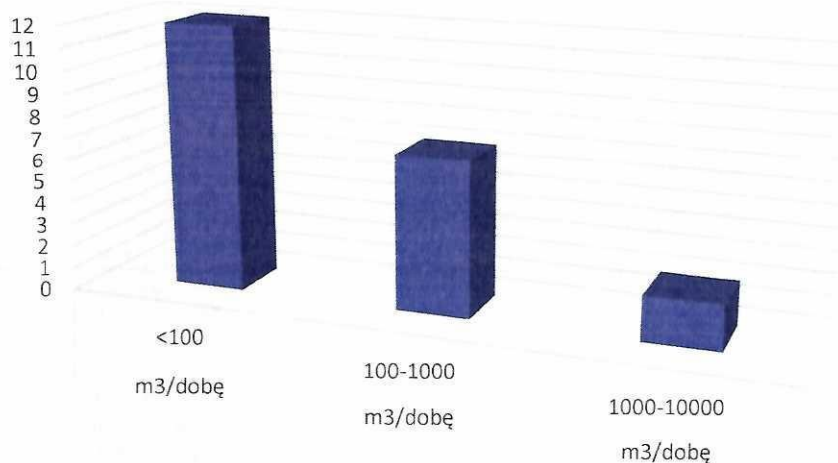
SE.NS.30.4421.93.2023.ES

Ocena obszarowa jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi na terenie powiatu sztumskiego za 2022 rok

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Malborku działając na podstawie art. 4 ust.1 pkt 1 ustawy z dnia 14 marca 1985 r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (tj. Dz. U. z 2023 r., poz. 338) i § 23 rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz.U. z 2017 r., poz. 2294) dokonał oceny obszarowej jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi pochodzącej z wodociągów zbiorowego zaopatrzenia w wodę oraz innych podmiotów zaopatrujących w wodę zlokalizowanych na terenie powiatu sztumskiego.

Na terenie powiatu sztumskiego w 2022 r. zapewniono mieszkańcom dostęp do bieżącej wody pitnej za pomocą 21 wodociągów zbiorowego zaopatrzenia w wodę oraz 7 indywidualnych ujęć wody.

Liczba wodociągów zbiorowego zaopatrzenia w wodę w zależności od wielkości produkcji:

W ramach bieżącego nadzoru sanitarnego prowadzonego przez PPIS w Malborku oraz badań zleconych przez jednostki odpowiedzialne za jakość wody do spożycia i realizujące obowiązek kontroli wewnętrznej w roku 2022 pobrano do analizy 261 próbek wody.

Była to woda pobrana w stałych punktach monitoringowych oraz bezpośrednio u konsumentów. Pobory prób odbywały się w oparciu o ustalony z PPIS w Malborku roczny harmonogram badań.

Zgodnie z w/w rozporządzeniem zakres badań monitoringu jakości wody obejmował parametry grupy A i B oraz monitoring substancji promieniotwórczych. Częstotliwość poborów próbek wody do badań uzależniona była od wielkości wodociągu (tj. produkcji wody i ilości odbiorców) i jego rodzaju jak również stwierdzanych nieprawidłowości jakości wody.

Wszystkie badania zostały wykonane w akredytowanych laboratoriach tj. Wojewódzkiej Stacji Sanitarno – Epidemiologicznej w Gdańsku, Powiatowej Stacji Sanitarno – Epidemiologicznej w Kwidzynie, Eurofins OBiKŚ Polska sp. z o.o., Laboratorium Badania Wody i Ścieków w Ząbrowie, Laboratorium Centralnym Miejskich Wodociągów i Oczyszczalni sp. z o.o. w Grudziądzu oraz GIG Instytucie Badawczym Śląskiego Centrum Radiometrii Środowiskowej posiadających uprawnienia do wykonywania w/w badań.

Poniższa tabela przedstawia wykaz producentów wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi w powiecie sztumskim wraz z danymi dotyczącymi wielkości produkcji wody, liczby zaopatrywanej ludności i miejscowości oraz sposobów uzdatniania wody.

Jednostka odpowiedzialna za jakość wody do spożycia	Nazwa wodociągu	Produkcja w m ³ /dobę	Liczba ludności zaopatrywanej w wodę	Miejscowości zaopatrywane w wodę	Metody uzdatniania wody
Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o. w Sztumie ul. Kochanowskiego 28 82-400 Sztum	WP Sztum	2850	15 304	Sztum; Sztum Górki; Zajezerze; Szpitalna Wieś; Sztumskie Pole; Nowa Wieś Sztumska; Koniecwałd; Pietrzwałd; Gościszewo Gronajny; Czernin; Kępina; Koślinka; Cygusy; Barlewice, Sztumska Wieś, Grzępa, Goraj, Kącik	odżelazianie
	WP Uśnice	250	1210	Uśnice; Parpary; Węgry; Wielbark Baza; Biała Góra; Biała Góra Osiedle; Piekło	odżelazianie
	WP Polaszki	48	133	Polaszki; Michorowo	odżelazianie
	WP Postolin	55	580	Postolin; Ramzy Małe	odżelazianie, odmanganianie
Rejonowe Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o. ul. Słowackiego 24 82-440 Dzierzgoń	WP Dzierzgoń	1750	8700	Gm. Dzierzgoń: Dzierzgoń; Pacholy; Poliksy; Morany; Tywęży; Blunaki; Bruk; Bągart; Żuławka Sztumska; Stare Miasto; Prakwice; Budzisz Wieś; Chojty; Minięta; Jasna; Nowiec; Kuksy; Nowiny; Ankamaty; Litewki; Jeziorno; Stanowo Gm. Stary Dzierzgoń: Stare Miasto	odżelazianie; odmanganianie
	WP Bągart II	5	20	Bągart II	odżelazianie; odmanganianie

Gmina Mikołajki Pomorskie ul. Dzierżgońska 2 82-433 Mikołajki Pomorskie	WP Mikołajki Pomorskie	362	2221	Mikołajki Pomorskie; Cierpięta; Dąbrówka Pruska; Sadłuki; Mirowice; Kołoząb; Nowe Minięta	odżelazianie; odmanganianie
	WP Krasna Łąka	140	396	Krasna Łąka; Dworek	odżelazianie; odmanganianie
	WP Balewo	25	151	Balewo	odżelazianie; odmanganianie
	WP Cieszymowo	219	756	Cieszymowo; Linki; Stążki	odżelazianie; odmanganianie
	WP Wilczewo	28	181	Wilczewo; Pierzchowice	odżelazianie; odmanganianie
Gminny Zakład Gospodarki Komunalnej w Starym Dzierżgoniu 82-450 Stary Dzierżgoń	WP Stary Dzierżgoń	95	700	Stary Dzierżgoń; Zakręty; Matule; Wartule; Górkki; Monasterzysko Wielkie; Monasterzysko Małe; Mortąg; Piaski Morąskie; Bucznik	odżelazianie; odmanganianie
	WP Myślice	108	812	Myślice; Skolwity; Popity; Latkowo; Tabory; Pronie; Kornele	odżelazianie; odmanganianie
	WP Gisiel	9	145	Gisiel	odżelazianie; odmanganianie
	WP Kielmy	11	100	Kielmy	odżelazianie; odmanganianie
	WP Lubochowo	75	650	Lubochowo; Pudłowiec; Szotki; Lipiec; Milikowo	odżelazianie; odmanganianie
	WP Przechmark	68	650	Przechmark; Nowy Folwark; Folwark; Protajny	odżelazianie; odmanganianie
	WP Bądze	3	48	Bądze	odżelazianie; odmanganianie
Usługi Ogólnobudowlane Instalatorstwo Wod.-Kan.-C.O.-Gaz i Transport Z. Kaszubowski Waplewo Wielkie 18a 82-410 Stary Targ	WP Nowy Targ	563	3500	Nowy Targ; Pozolia; Stary Targ; Kątki; Stary Dwór; Klecewo Telkvice; Trankvice; Bukowo; Ramoty; Tropy Sztumskie; Kościelec; Mleczewo; Waplewo Wielkie; Waplewo Osada;	odżelazianie; odmanganianie
	WP Czerwony Dwór	85	436	Czerwony Dwór; Dąbrówka Malborska; Grzymała	odżelazianie; odmanganianie
	WP Jodłówka	383	1913	Jodłówka; Szropy; Szropy Niziny; Kalwa; Zielonki; Jurkowice; Jordanki; Jurkowice Pierwsze; Jurkowice Drugie; Gintro; Łabuń;	odżelazianie; odmanganianie
Browar Gościszewo S.Czarnecki Ch. Czarnecki s. c. Gościszewo 11 82-400 Sztum	WL Browar Gościszewo	14	11	teren browaru	odżelazianie; odmanganianie
Zakład Karny w Sztumie ul. Nowowiejskiego 14 82-400 Sztum	WL Zakład Karny Sztum	250	1256	teren zakładu karnego	odżelazianie; odmanganianie
Szpitala Polskie S.A. ul. Ligocka 103 40-568 Katowice	WL Szpital Sztum	60	70	teren szpitala	odżelazianie; odmanganianie

Prowadząca Szpital Polski w Sztumie ul. Mikołaja Reja 12 82-400 Sztum					
ADM Czernin S.A. ul. Chrobrego 29 64-500 Szamotuły	WL ADM Czernin	496	Pracownicy zakładu – 110 osób	teren zakładu ADM Czernin	odżelazianie; odmanganianie
Elita Sp. z o.o. ul. Żeromskiego 32 82-400 Sztumskie Pole	WL Fabryka Mebli	10	pracownicy zakładu – 191 osób	teren zakładu	odżelazianie; odmanganianie
Sonac Sp. z o.o. Uśnice 27 82-400 Sztum	WL Sonac Uśnice	475	pracownicy zakładu – 135 osób	teren zakładu	odżelazianie; odmanganianie
Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy im. Krystyny Jankowskiej Uśnice 15 82-400 Sztum	WL SOSW Uśnice	7	pracownicy ośrodka 17	teren ośrodka	

Analiza uzyskanych wyników badań wykazała przekroczenia wartości dopuszczalnych dla parametrów fizykochemicznych tj.: mętność, jon amonowy, mangan, żelazo oraz mikrobiologicznych tj. bakterii grupy coli i ogólnej liczby mikroorganizmów w 22°C.

Miasto i Gmina Sztum

WP Sztum – woda z sieci

- przekroczenia parametru manganu – 62 µl/l, 71 µl/l, 96 µl/l, 104 µl/l (norma 50 µl/l)

W dniu 6.06.2022 r. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Malborku, w związku z wniesioną ponowną (pierwsza interwencja 16.02.2021 r.) interwencją mieszkanki miasta Sztum dotyczącą nieprawidłowej jakości wody w zakresie manganu wszczął postępowanie administracyjne. Działania naprawcze prowadzone przez producenta wody w celu obniżenia wartości w/w parametru, polegające na płukaniu sieci wodociągowej okazywały się skuteczne na krótki czas.

Ze względu na ponadnormatywną zawartość manganu w wodzie produkowanej przez WP Sztum Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Malborku w dniu 9.09.2022 r. wydał decyzję administracyjną stwierdzającą warunkową przydatności wody do spożycia i wyznaczył termin doprowadzenia jakości wody do obowiązujących norm sanitarnych do dnia 8.10.2022 r. Decyzja została wykonana.

Powtarzający się cyklicznie problem występowania podwyższonych wartości manganu w wodzie produkowanej przez Wodociąg Publiczny Sztum wymaga ustalenia przyczyn pogarszania się jakości wody, gdyż działania podejmowane przez zarządzającego wodociągiem przynoszą jedynie krótkotrwałą poprawę.

WL ADM Czernin – woda podawana do sieci

- przekroczenie parametru mętności – 2,43 NTU (norma 1 NTU),
- przekroczenie parametru żelaza – 201 µl/l (norma 200 µl/l),
- przekroczenie parametru jonu amonowego – 0,59 mg/l (norma 0,50 mg/l).

Przekroczenie miało charakter incydentalny. Kontrolne badania powtórne nie wykazały przekroczeń.

WL Sonac Uśnice – woda z sieci

- przekroczenie parametru mętności – 3,95 NTU (norma 1 NTU)

Przekroczenie miało charakter incydentalny. Kontrolne badania powtórne nie wykazały przekroczeń.

WL SOSW Uśnice – woda z sieci

- ponadnormatywna liczba bakterii grupy coli – 35 jtk/100 ml (norma 0 jtk/100 ml)

Ze względu na zanieczyszczenie mikrobiologiczne wody wodociąg został wyłączony z eksploatacji. Ośrodek był zaopatrywany w wodę z Wodociągu Publicznego Uśnice. W wyniku przeprowadzonych działań naprawczych polegających na płukaniu i dezynfekcji urządzeń uzdatniających i instalacji wodociągowej jakość wody w w/w wodociągu uległa poprawie, co potwierdziły powtórne badania.

WL Browar Gościszewo – woda z sieci

- przekroczenie parametru jonu amonowego – 1,22 mg/l (norma 0,50 mg/l),
- przekroczenie parametru manganu – 2440 µl/l (norma 50 µl/l),
- przekroczenie parametru mętności – 21 NTU (norma 1 NTU).

Przekroczenie w/w parametrów spowodowane było awarią sprężarki. Kontrolne badania powtórne nie wykazały przekroczeń.

WL Zakład Karny Sztum – woda podawana do sieci

- przekroczenie ogólnej liczby mikroorganizmów w 22 °C - >300 (norma 200 jtk/1 ml) .

Przyczyną przekroczenia ogólnej liczby mikroorganizmów w 22 °C były prace remontowe w SUW i wymiana złożeń filtracyjnych. Na czas remontu zakład karny zaopatrywany był w wodę z Wodociągu Publicznego Sztum.

WP Stary Dzierzgoń – woda z sieci

- przekroczenie parametru mętności – 9,44 NTU (norma 1 NTU)
- przekroczenie parametru manganu – 140 (norma 50 µg/l)

W związku z ponadnormatywną wartością mętności i manganu w wodzie do spożycia w przedmiotowym wodociągu zostało wszczęte postępowanie administracyjne wobec zarządcy. W dniu 18.07.2022 r. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Malborku wydał decyzję administracyjną stwierdzającą warunkową przydatność wody do spożycia przez ludzi z wodociągu publicznego Stary Dzierzgoń z uwagi na przekroczenie wartości parametrów fizykochemicznych, tj. mętności i manganu oraz nakazał poprawę jakości wody w terminie do dnia 31 grudnia 2022 r., Działania naprawcze polegały na wymianie złóż filtracyjnych we wszystkich odzłaziaczach w SUW w Starym Dzierzgoniu. Decyzja została wykonana.

WP Bądze - woda z sieci

- ponadnormatywna liczba bakterii grupy coli – 12 jtk/100 ml (norma 0 jtk/100 ml),
- przekroczenie parametru mętności – 1,02 NTU (norma 1 NTU)

Ze względu na zanieczyszczenie mikrobiologiczne wody w wodociągu publicznym Bądze PPIS w Malborku w dniu 30.09.2022 r. stwierdził brak przydatności wody do spożycia i w drodze decyzji wyznaczył termin doprowadzenia jakości wody do obowiązujących norm sanitarnych do dnia 14.10.2022 r. Zarządca wodociągu niezwłocznie przystąpił do działań naprawczych tj. płukania i dezynfekcji instalacji wodociągowej. Uzyskano poprawę jakości wody, co zostało potwierdzone raportami z badań próbek wody pobranej w ramach kontroli wewnętrznej w dniu 3.10.2022 r. W związku z powyższym PPIS w Malborku w dniu 7.10.2022 r. wydał ocenę o przydatności wody do spożycia w przedmiotowym wodociągu. W dniu 16.11.2022 r. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Malborku wydał decyzję stwierdzającą przydatność wody do spożycia z wodociągu publicznego Bądze.

WP Krasna Łąka – woda z sieci

- przekroczenie parametru mętności – 1,25 NTU (norma 1 NTU);

Przekroczenie miało charakter incydentalny. Kontrolne badania powtórne nie wykazały przekroczeń

WP Cieszymowo – woda z sieci

- przekroczenie parametru mętności – 1,41 NTU (norma 1 NTU);

Przekroczenie miało charakter incydentalny. Kontrolne badania powtórne nie wykazały przekroczeń.

Gmina Stary Targ

WP Nowy Targ – woda z sieci

- przekroczenie parametru mętności – 8,72 NTU (norma 1 NTU);

Zarządca wodociągu poinformował o podjętych działaniach naprawczych polegających na płukaniu sieci. Kontrolne badania powtórne nie wykazały przekroczeń.

WP Jodłówka – woda z sieci

- przekroczenie parametru mętności – 2,27 NTU (norma 1 NTU);

Przekroczenie miało charakter incydentalny. Kontrolne badania powtórne nie wykazały przekroczeń.

Zgodnie ze stanowiskiem Światowej Organizacji Zdrowia ponadnormatywna wartość mętności w wodzie do spożycia nie stanowi bezpośredniego zagrożenia dla zdrowia, może jednak mieć wpływ na pogorszenie skuteczności pracy filtrów, dezynfekcji oraz właściwości organoleptycznych wody.

Bakterie grupy coli są parametrem wskaźnikowym efektywności uzdatniania i prawidłowego stanu systemu rozprowadzającego wodę czystą, powinny być nieobecne w wodzie poddanej uzdatnieniu. Stwierdzenie ich obecności w systemach dystrybucyjnych i zbiornikach wody świadczy o nieodpowiednim uzdatnieniu, możliwym wytworzeniu biofilmu, zanieczyszczeniu materiałem roślinnym lub glebą.

Ogólna liczba mikroorganizmów w 22 °C jest parametrem wskaźnikowym. Służy do oceny szczelności i czystości systemu dystrybucyjnego wody oraz potencjalnej obecności biofilmu w instalacjach wodnych. Nie wykazano jednoznacznego związku wysokiej liczby w/w parametru z zakażeniami przewodu pokarmowego.

Występująca w wodzie ponadnormatywna zawartość jonu amonowego nie stanowi bezpośredniego zagrożenia dla zdrowia, jednak może mieć wpływ na pogorszenie skuteczności pracy filtrów, dezynfekcji oraz właściwości organoleptycznych wody.

Wg wytycznych Światowej Organizacji Zdrowia (WHO) – „Wytyczne dotyczące jakości wody do picia”. *Mangan występujący w wodzie w stężeniach przekraczających 0,1 mg/l nadaje niepożądany smak napojom, a także powoduje przebarwienia urządzeń sanitarnych i odzieży podczas prania(...).*

Wartość zalecana, ustalona ze względów zdrowotnych dla manganu równa 0,4 mg/l, jest wyższa niż próg akceptowalności wynoszący 0,1 mg/l.

Ponadnormatywne zawartości żelaza prowadzą do pogorszenia właściwości organoleptycznych wody. Krótkotrwale przekroczenia żelaza nie stanowią bezpośredniego zagrożenia dla zdrowia konsumentów.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Malborku na podstawie kontroli sanitarnych, sprawozdań z badań próbek wody pobranych w ramach nadzoru sanitarnego i kontroli wewnętrznej prowadzonej przez podmioty zarządzające wodociągami, na podstawie rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. z 2017 r., poz. 2294) stwierdził: **przydatność wody do spożycia przez ludzi** z wodociągów publicznych **Sztum, Polaszki, Uśnice, Postolin, Mikołajki Pomorskie, Krasna Łąka, Balewo, Cieszymowo, Wilczewo, Dzierzgoń, Bągart II, Myślice, Gisiel, Kielmy, Lubochowo, Przezmark, Bądze, Nowy Targ, Czerwony Dwór, Jodłówka**; wodociągów lokalnych **Browar Gościszewo, Zakład Karny Sztum, Szpital Polski Sztum, Sztum Fabryka Mebli, ADM Czernin, Sonac Uśnice, SOSW Uśnice** oraz **warunkową przydatność wody do spożycia przez ludzi** z wodociągu publicznego **Stary Dzierzgoń**.

Na podstawie § 26 oraz § 27 ust. 1 rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. z 2017 r., poz. 2294) mieszkańcy powiatu sztumskiego będący odbiorcami wody z w/w wodociągów uzyskują informacje o jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi zgodnie z przepisami o dostępie do informacji publicznej lub z komunikatów umieszczanych na stronach internetowych urzędu gminy oraz administratora wodociągu.

Państwowy Powiatowy
Inspektor Sanitarny
w Malborku
Elżbieta Zybko

Otrzymuje:

1. Starosta Powiatu Sztumskiego
ul. Adama Mickiewicza 31
82 - 400 Sztum
sekretariat@powiatsztumski.pl
a/a